

E-kirje: Komission luonnosehdotus tilapäisiksi valtiontukipuitteiksi (Temporary Iran Crisis Energy Framework)

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio lähetti 13.4.2026 jäsenvaltioille luonnoksen tilapäisiksi valtiontukipuitteiksi (Temporary Framework to cater for the consequences of the Middle East crisis) ja avasi kyselyn puitteista jäsenvaltioille. Kyselyn vastaamisen määräaika on 17.4.2026. Komission puitelunonnoksessa esitetään väliaikainen valtiontukikehys vastauksena eskaloituneeseen Iranin kriisiin. Kriisi on johtanut Hormuzinsalmen sulkeutumiseen, joka on aiheuttanut nousuja öljyn, kaasun, sähkön ja lannoitteiden maailmanmarkkinahintoihin.

Puitteet on määrä saada voimaan nopealla aikataululla ja niitä voisi soveltaa takautuvasti 1.3.2026 alkaen. Säännöt olisivat voimassa 31.12.2026 asti.

Suomen kanta

Suomen näkemyksen mukaan EU:n valtiontukipolitiikka tukee EU:n strategista kilpailukykyä parhaiten, kun se kohdentaa yritystuet EU:n yhteisen edun mukaisiin tavoitteisiin ja markkinoiden toimintapuutteisiin kilpailua vähiten vääristävällä tavalla (E 2/2026 vp).

Suomi tunnistaa Iranin kriisin vakavuuden sekä sen, että Hormuzinsalmen tilanteella ja siihen liittyvillä energia- ja raaka-ainemarkkinoiden häiriöillä voi olla merkittäviä taloudellisia vaikutuksia Euroopalle.

Suomi katsoo yleisesti, että nyt käsillä olevassa tilanteessa valtiontukipolitiikan muutosten tulisi perustua faktapohjaiseen arvioon ja todennettuun tarpeeseen. Yleisesti ottaen komission koordinoimaa lähestymistapaa voidaan pitää myönteisenä, koska se voi ehkäistä sisämarkkinoiden hallitsematonta fragmentaatiota. Suomi korostaa, että kriisitilanteessa valtiontukisääntöihin tehtävien tilapäisten joustojen tulisi olla tarkkaan kohdennettuja, oikeasuhteisia ja väliaikaisia sekä ajallisesti tiukasti rajattuja.

Suomi pitää pääperiaatteiltaan myönteisenä komission lähestymistapaa, jossa tuet kohdennetaan tarkkarajaisesti sellaisille sektoreille, jotka kärsivät eniten energian ja raaka-aineiden hinnannoususta. Myös ehdotuksen lähtökohtaa siitä, että tuki kohdistuu toimialan sisällä nimenomaan energian hinnannousun aiheuttamiin ylimääräisiin kustannuksiin, voidaan pitää perusteltuna.

Suomi katsoo kuitenkin, että ehdotuksella muutetaan periaatteellisesti merkittävästi valtiotukipolitiikan ajoitusta ja puuttumiskynnystä. Suomi pitää erittäin tärkeänä, että nyt käsillä olevassa tilanteessa valtiotukipolitiikan muutokset perustuvat konkreettisiin faktoihin ja tarkkaan sektorikohtaiseen näyttöön siitä, että markkina ei kykene sopeutumaan ilman julkista interventiota. Lähtökohtaisesti hintavaihtelut kuuluvat normaaliin markkinarisktiin, eikä niihin tulisi reagoida valtiotukisääntöjen muutoksilla kevyin perustein. Suomi katsoo myös, että valtiotukisääntöjen keventämisen ja erityisesti toimintatukien myöntämisen kynnyksen tulisi säilyä korkealla, eikä ”ennakoivista kriisitoimista” tulisi muodostua uutta normaalia. Tähän olisi kiinnitettävä huomiota jatkovalmistelussa.

Suomi korostaa myös, että puhdasta siirtymää tulisi edelleen edistää teknologianeutraalisti, markkinaehtoisesti ja kustannustehokkaasti myös tilanteessa, jossa valtiotukisääntöjä väliaikaisesti muutettaisiin. Euroopan strategisesta puhtaan siirtymän tavoitteesta tulisi pitää kiinni eikä lyhytaikainen kriisi ja väliaikaiset toimet saa horjuttaa eurooppalaisten ilmastotavoitteiden toteuttamista.

Suomi katsoo, että Iranin kriisi korostaa tarvetta säilyttää puhtaan energian investoinneille vakaa sääntely-ympäristö sekä pitkällä aikavälillä vähentää Euroopan riippuvuutta ulkomaisesta fossiilienergiasta.

Ehdotetut muutokset maa- ja kalatalouden sekä liikenteen sektoreilla

Suomi voi lähtökohtaisesti kannattaa ehdotettuja joustoja maa- ja kalatalouden alkutuotantoon. Tuen kohdistaminen ylimääräisiin kustannuksiin on perusteltua ja tarpeellista kilpailuvaikutuksen rajaamiseksi.

Suomi jakaa komission yleisen näkemyksen siitä, että maantiekuljetusten toimiala on erityisen herkkä polttoaineiden hinnan noususta aiheutuville markkinahäiriöille. Suomi on erityisen riippuvainen toimivasta maantieliikenteen logistiikasta pitkistä välimatkoista johtuen. Tässä vaiheessa Suomi kuitenkin katsoo, että Lähi-idän kriisi ei edellyttäisi kohdennettua valtiotukisääntöjen lievennyksiä. Tilanteen pitkittyessä ja polttoaineiden hintojen mahdollisesti jatkaessa edelleen nousua komission esittämät väliaikaiset toimet maantiekuljetusten alalla voisivat muodostua asianmukaisiksi.

Suomi jakaa niin ikään komission näkemyksen siitä, että rautatieliikennettä ja sisävesiliikennettä koskevien valtiotukisääntöjen osalta ei ole tarvetta sektorikohtaisille valtiotukisääntöjen joustoille. Uusi liikenteen ryhmäpoikkeusasetus (TBER) sekä liikenteen multimodaalisuuntaviivat (LMTG) mahdollistavat Suomen arvion mukaan näiden liikennemuotojen kattavan ja tarkoituksenmukaisen tukemisen, kuten komissio on luonnoksessa tunnistanut. Suomi ei näe tarvetta valtiotukijoustoille myöskään ilmau- ja merenkulku-alalla.

Valtiotukisääntöjen joustoja liikennesektorilla arvioitaessa on keskeistä varmistaa, ettei kilpailua vääristetä eri liikennemuotojen välillä, heikennetä EU:n sisämarkkinoiden tasapuolista toimintaa tai päästökauppajärjestelmän ohjaavaa vaikutusta.

Energiaintensiivinen teollisuus

Suomi suhtautuu kriittisesti ehdotukseen puhtaan teollisuuden ohjelman valtiontukisääntöjen (CISAF) energiaintensiivisen teollisuuden sähkön hinnanalennustuen lisäjoustoihin sekä korotettujen enimmäistukitasojen että aiempaa sallivamman kumulaatiosäännön osalta. Suomi katsoo, että voimassa olevat valtiontukisäännöt tarjoavat jo nykyisellään laajat ja riittävät mahdollisuudet tukea energiaintensiivistä teollisuutta nykyisessä toimintatilanteessa. Komission ehdotus olisi omiaan lisäämään kilpailun vääristymiä sisämarkkinoilla ja heikentämään Suomen suhteellista kilpailuasemaa EU:n sisällä.

Suomi katsoo, että ehdotettavien joustojen voimassaoloaika tulisi rajata tiukasti, olla mahdollisimman lyhytaikainen ja sitoa selkeästi kriisin olosuhteisiin. Komission tulisi aktiivisesti seurata nyt ehdotettavan säännön nojalla myönnettävien tukien vaikutuksia erityisesti sisämarkkinoiden toimivuuden, kilpailun vääristymien sekä haitallisten riippuvuuksiin näkökulmasta.

Pääasiallinen sisältö

Yleistä

Euroopan komissio on antanut luonnoksen tilapäisiksi valtiontukipuitteiksi, jossa ehdotetaan väliaikaista valtiontukikehystä vastauksena eskaloituneeseen Iranin kriisiin. Kriisi on johtanut Hormuzinsalmen käytännön sulkeutumiseen, joka on aiheuttanut äkillisiä ja huomattavia nousuja öljyn, maakaasun, sähkön ja lannoitteiden maailmanmarkkinahinnoissa. Hintakehitys on heijastunut laaja-alaisesti Euroopan talouteen, lisännyt epävarmuutta, kiihdyttänyt inflaatiopaineita sekä heikentänyt toimitusketjujen ja huoltovarmuuden toimivuutta kaikissa jäsenvaltioissa.

Komission ehdottaman väliaikaisten puitteiden tavoitteena on lieventää kriisin vakavimpia taloudellisia vaikutuksia, turvata taloudellisen toiminnan ja keskeisten palvelujen jatkuvuus sekä ehkäistä toimitusketjujen katkeamista. Samalla tavoitteena on säilyttää sisämarkkinoiden toimivuus ja tasapuoliset kilpailuolosuhteet sekä varmistaa, etteivät väliaikaiset tukitoimet hidasta siirtymää kohti puhdasta ja vähähiilistä taloutta. Ehdotettu kehys perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c-alakohtaan, joka mahdollistaa määräaikaisen ja kohdennetun tuen myöntämisen tietyille talouden aloille.

Komissio on joustavoittanut valtiontukisääntöjä myös aiempien kriisien (Finanssikriisi 2009–2010, Koronapandemia 2020–2022, Venäjän hyökkäyssota 2022–2023) aikana. Valtiontukupolitiikan tavoitteena on ollut lieventää kriisin akuutteja haitallisia talousvaikutuksia, ja säännöt on hyväksytty SEUT 107 artiklan 3 kohdan b-alakohdan nojalla (jäsenvaltion talouteen kohdistuvan vakavan häiriön korjaaminen) Koronapandemian ja Venäjän hyökkäyssodan takia annettuja valtiontukisääntöjä jatkettiin talouden sopeuttamisvaiheessa useita kertoja, osin myös SEUT 107 artiklan 3 kohdan c-alakohdan nojalla.

Nyt ehdotettavassa puiteluonnos eroaa aiemmasta niin sisältöperustelujen kuin oikeusperustan osalta. Komission mukaan nykyisessä kriisissä oikeudelliset edellytykset ”taloushäiriön poistamiseen” tarkoitettujen laajojen kohdentamattomien tukien käyttöön otolle eivät ylity. Samanaikaisesti merkillepantavaa on, että valtiontukisääntöjä joustavoitetaan SEUT 107 artiklan 3 kohdan c-alakohdan nojalla *ennakoivasti* ennen varsinaisen kriisin puhkeamista. Komission mukaan nykyisessä toimintatilanteessa on tarpeen tukea

jäsenvaltioiden toimenpiteitä jo *ennen kuin vakava* taloushäiriö konkretisoituu erityisesti tietyillä sektoreilla. Komission mukaan tämä lähestymistapa turvaa näiden yritysten toiminnan jatkuvuuden verrattuna tilanteeseen, jossa taloushäiriöt pahenisivat. Aiempaan nähden uutta on toimintatukien salliminen tässä laajuudessa kriisin alkuvaiheessa.

Komissio katsoo, että Iranin kriisin seurauksena kustannusten voimakas nousu kohdistuu erityisesti maatalouteen, kalatalouteen sekä maantie- ja meriliikenteeseen, joille on ominaista suuri riippuvuus polttoaineista ja muista energia-intensiivisistä tuotantopanoksista sekä rajallinen sopeutumiskyky lyhyellä aikavälillä. Näillä aloilla hintapiikit uhkaavat tuotannon ja palvelutoiminnan jatkuvuutta, lisäävät kassavirtaongelmien riskiä ja voivat johtaa kapasiteetin supistumiseen sekä merkittäviin häiriöihin elintarvike- ja kuljetusketjuissa. Komission mukaan ehdotetut väliaikaiset ja kohdennetut valtiontukitoimet ovat tarpeen sisämarkkinoiden vakauden turvaamiseksi poikkeuksellisessa kriisitilanteessa.

Komission ehdotus valtiontukipuitteista jakautuu neljään osa-alueeseen:

1. Väliaikainen hintatuki maatalouden ja kalatalouden alkutuotannossa toimiville yrityksille
2. Väliaikainen energiahintatuki maantiekuljetuksissa toimiville yrityksille
3. Väliaikainen energiahintatuki EU:n sisäisiä lyhyen matkan merikuljetuspalveluja tarjoaville yrityksille
4. Väliaikaiset muutokset CISAF-kehukseen (puhtaan teollisuuden ohjelmaa koskeva valtiontukikehys)

Kaikki ehdotetut muutokset olisivat määräaikaisia ja voimassa 31.12.2026 saakka. Tukien käyttöönotto edellyttää komissiolle tehtävää valtiontuki-ilmoitusta ja komission ennakkohyväksyntää. Komissio arvioisi muutosten nojalla myönnettävät tukitoimenpiteet SEUT 107 artiklan 3 kohdan c-alakohdan perusteella ja edellyttäisi, että tukitoimet ovat sääntöjen mukaisesti kohdennettuja, oikeasuhtaisia ja ajallisesti rajattuja sekä etteivät ne väärin sisämarkkinoiden toimintaa tai heikennä pitkän aikavälin investointikannustimia puhtaaseen energiaan.

Ehdotuksen jakso 2.1: Väliaikainen hintatuki maatalouden ja kalatalouden alkutuotannossa toimiville yrityksille

Komissio ehdottaa väliaikaista hintatukea maatalouden ja kalatalouden alkutuotannossa toimiville yrityksille Iranin kriisin aiheuttamien poikkeuksellisten polttoaine- ja lannoitehintojen nousun vaikutusten lieventämiseksi. Tuen tavoitteena on turvata näiden erityisen haavoittuvien alojen tuotannon ja toiminnan jatkuvuus tilanteessa, jossa kustannusten äkillinen nousu uhkaa yritysten maksuvalmiutta ja tuotantokautta. Maa- ja kalatalouden alkutuotannon toimijoiden verrattain pieni koko, pitkään jatkunut heikko kannattavuus, aiempien kriisien heikentämä resilienssi, polttoaineen ja lannoitteen keskeinen rooli yritysten toiminnassa sekä huoltovarmuuteen ja ruokaturvaan liittyvät tarpeet turvata tuotannon jatkuvuus unionin tasolla sekä alueellisesti puoltavat osaltaan sektoreiden sisällyttämistä puitteiden toimenpiteisiin.

Ehdotuksen mukaan tuki voisi kattaa enintään 50 prosenttia kriisistä aiheutuvista ylimääräisistä polttoaine- ja lannoitekustannuksista, ja sitä voitaisiin myöntää määräaikaisena tukiohjelmaperusteisesti tukikelpoisuusjaksolla 1.3.–31.12.2026. Tuki voitaisiin myöntää muun muassa suorina avustuksina, verotuksellisinä etuina sekä lainoina ja takauksina. Tukea ei saisi myöntää yrityksille, jotka olivat taloudellisissa vaikeuksissa ennen Iranin kriisiä 28.2.2026. Tuki sallittaisiin kuitenkin mikro- ja pienyrityksille, jotka olivat

vaikeuksissa jo ennen kriisin puhkeamista. Ehdotuksen sanamuodon mukaan myös yritykset, jotka tulivat vaikeuksiin kriisin seurauksena ovat tuen piirissä.

Ehdotuksen jakso 2.2 Väliaikainen energiahintatuki maantiekuljetuksissa toimiville yrityksille

Komissio ehdottaa väliaikaista energiahintatukea maantiekuljetuksissa toimiville yrityksille Iranin kriisin seurauksena jyrkästi nousseiden polttoainehintojen vaikutusten lieventämiseksi. Ehdotuksen tavoitteena on turvata kuljetuspalvelujen jatkuvuus ja ehkäistä häiriöitä maiden sisäisissä ja rajat ylittävissä toimitusketjuissa tilanteessa, jossa alan yritykset ovat erityisen alttiita kustannusten äkilliselle nousulle matalien katteiden ja korkean polttoaineriippuvuuden vuoksi.

Ehdotuksen mukaan tuki voisi kattaa enintään 50 prosenttia kriisistä johtuvista ylimääräisistä polttoainekustannuksista, kun markkinahinta ylittää jäsenvaltion määrittämän historiallisten vertailuhintojen tason. Tukea voitaisiin myöntää määräaikaisena tukiohjelmaperusteisesti tukikelpoisuusjaksolla 1.3.–31.12.2026 muun muassa suorina avustuksina, verotuksellisina etuina sekä lainoina ja takauksina. Takaisin maksettavien tukimuotojen osalta tuki voisi kattaa enintään 100 prosenttia todetuista ylimääräisistä polttoainekustannuksista. Tuki sallittaisiin kuitenkin mikro- ja pienyrityksille, jotka olivat vaikeuksissa jo ennen kriisin puhkeamista. Myös yritykset, jotka tulivat vaikeuksiin kriisin seurauksena ovat tuen piirissä.

Ehdotuksen jakso 2.3 Väliaikainen energiahintatuki EU:n sisäisiä lyhyen matkan merikuljetuspalveluja tarjoaville yrityksille

Komissio ehdottaa väliaikaista energiahintatukea EU:n sisäisiä lyhyen matkan merikuljetuspalveluja tarjoaville yrityksille Iranin kriisin aiheuttamien poikkeuksellisten polttoainehintojen nousun lieventämiseksi. Tuen tavoitteena on turvata merikuljetuspalvelujen jatkuvuus sekä alueellinen saavutettavuus ja huoltovarmuus erityisesti niillä reiteillä, joilla palvelut ovat keskeisiä taloudellisen toiminnan ja sisämarkkinoiden toimivuuden kannalta.

Ehdotuksen mukaan tuki voisi kattaa enintään 50 prosenttia kriisistä johtuvista ylimääräisistä polttoainekustannuksista, kun markkinahinta ylittää jäsenvaltion määrittämän historiallisen vertailutason. Tukea voitaisiin myöntää määräaikaisena tukiohjelmaperusteisesti ajalla 1.3.–31.12.2026 muun muassa suorina avustuksina, verotuksellisina etuina sekä takaisin maksettavina ennakoina, takauksina ja lainoina. Takaisin maksettavien tukimuotojen osalta tuki voisi kattaa enintään 100 prosenttia todetuista ylimääräisistä polttoainekustannuksista. Tuki sallittaisiin mikro- ja pienyrityksille, jotka olivat vaikeuksissa jo ennen kriisin puhkeamista. Myös yritykset, jotka tulivat vaikeuksiin kriisin seurauksena ovat tuen piirissä.

Ehdotuksen jakso 3. Väliaikaiset muutokset CISAF-kehukseen (puhtaan teollisuuden sopimusta koskeva valtioneuvoston päätös)

Komissio ehdottaa väliaikaisia muutoksia puhtaan teollisuuden sopimusta koskevaan valtioneuvoston päätökseen (CISAF) vastauksena Iranin kriisin aiheuttamiin poikkeuksellisiin energian hintapiikkeihin. Puhtaan teollisuuden valtioneuvoston päätös hyväksyttiin kesäkuussa 2025, ja sen puitteissa sallittiin väliaikaiset sähkön hinnanalennukset energiantensiiviselle teollisuudelle. Tukikelpoisia ovat noin sata kansainväliselle kilpailulle altista toimialaa. Kilpailua vääristävien toimintatukien salliminen tässä laajuudessa on valtioneuvoston politiikassa erittäin poikkeuksellista.

CISAF-kehysten mukaan sähkön hinnanalennus voi olla enintään 50 prosenttia sähkön tukumarkkinahinnasta ja kohdistua enintään 50 prosenttiin tuensaajan vuotuisesta

sähkökulutuksesta. Lisäksi sähköhinnanalennus ei saa johtaa hinnan alenemiseen alle 50 euron megawattitunnilta. Sääntöjen mukaan 50 prosenttia saadusta tuesta on investoitava vähähiilistämiseen.

Joulukuussa 2025 komissio muutti päästökauppajärjestelmään liittyviä valtiontukisääntöjä hiilivuotoriskin minimoimiseksi energiantensiivisillä toimialoilla. Muutosten myötä tukikelpoisten toimialojen määrää lisättiin 20 toimialalla ja enimmäistukitasoa korotettiin 75 prosentista 80 prosenttiin.

Komission arvion mukaan edellä kuvatut tukimahdollisuudet eivät sellaisenaan riitä vastaamaan Iranin kriisin synnyttämään tilanteeseen, erityisesti sellaisten yritysten osalta, joihin korkeat energian hinnat kohdistuvat merkittävästi ja jotka ovat oikeutettuja epäsuorien päästökauppakustannusten kompensointiin.

Ehdotuksen mukaan CISAF-kehukseen tehtäisiin tilapäisiä poikkeuksia, joiden nojalla jäsenvaltiot voisivat myöntää aiempaa joustavammin tukea sähkön tukkuhintojen nousun lieventämiseksi. Muutokset koskisivat:

1. Tuen enimmäistason nostamista 50 prosentista 70 prosenttiin. Tuensaajan velvoitteita investoida hiilestä irtautumiseen ei ehdotuksella kuitenkaan lisättäisi;
2. CISAF:n mukaisen väliaikaisen sähkön hinnanalennustuen ja päästökauppajärjestelmän epäsuoria kustannuksia koskevan tuen yhteensovittamista. Ehdotuksen mukaan sama sähkönkulutus voisi saada tukea molemmista välineistä, kunhan tukien yhteismäärä ei ylitä 50 prosenttia CISAF-kehysten mukaisesta tukikelpoisesta kulutuksesta. Nykyisiin valtiontukisääntöihin verrattuna kasautumissäännöstö olisi tältä osin joustavampi.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) artiklojen mukaan valtiontukien sääntely kuuluu komission toimivaltaan. Komissiolla on yksinoikeus Euroopan unionin tuomioistuimen valvonnan alla antaa yksityiskohtaisia sääntöjä koskien tukien hyväksyttävyyttä SEUT 107 artiklan 3 kohtien nojalla. Jäsenvaltioita kuullaan asiantuntijan roolissa.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

EU12 kilpailu-, hankinta- ja valtiontukijaoston kirjallinen menettely 16.4.–17.4.2026 ja konsultaatio 14.4.–15.4.2026.

Eduskuntakäsittely

Ehdotusta tilapäisiksi valtiontukipuitteiksi ei ole aiemmin käsitelty eduskunnassa.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Valtiontukisäännöillä asetetaan reunaehdot yritystukien myöntämiselle Suomessa. Ehdotus on suoraan sovellettavissa (ml. Ahvenanmaa), eikä sillä ole suoria lainsäädäntövaikutuksia.

Taloudelliset vaikutukset

EU:n valtiontukisääntelyssä asetetaan raamit jäsenvaltioiden valtiontukipolitiikalle. Ehdotuksella ei vaikuteta jäsenvaltioiden määrärahoihin. Nykyisten valtiontukisääntöjen joustavoittaminen ehdotetulla tavalla laajentaisi tukien helpotettua myöntämistä.

Ehdotetun kaltaisten toimintatukien myöntäminen voi lyhyellä aikavälillä helpottaa voimakkaasti kustannuspaineista kärsivien toimialojen tilannetta ja tukea toiminnan jatkuvuutta. Samalla ehdotus lisää valtiontukikilpailun riskiä ja voi vääristää sisämarkkinoiden kilpailua, erityisesti jäsenvaltioiden vaihtelevan julkisen talouden liikkumatilan vuoksi. Tuen salliminen vaikeuksissa oleville yrityksille voi myös heikentää talouden uusiutumista. Maatalouden, kalatalouden ja liikenteen alalla tukien ehdotettu kohdentaminen ylimääräisiin kustannuksiin lähtökohtaisesti vähentää kilpailun vääristymien riskiä. Sen sijaan tukien laajamittaisempi salliminen energiaintensiivisille yrityksille vääristää kilpailua ja heikentää tasaveroisia toimintaedellytyksiä sisämarkkinoilla sekä Suomen suhteellista kilpailuetua.

Ehdotus voi myös heikentää kannustimia irtautua fossiilisista polttoaineista. Mikäli tukitoimet toteutuvat laajamittaisina, ne voivat myös heikentää energian hintasignaalia ja olla osin ristiriidassa EU:n energian kulutuksen vähentämistä ja energiatehokkuuden parantamista koskevien tavoitteiden kanssa. Hintojen nousu on Iranin konfliktin välitön seuraus, mutta varsinaista välitöntä toimitusvarmuusuhkaa ei ole, vaikkakin tilanne on joidenkin polttoaineiden osalta tiukka.

Yleisemmin tarkasteltuna Iranin kriisin vaikutukset kohdistuvat voimakkaimmin niihin maihin, jotka ovat vahvasti riippuvaisia fossiilisista polttoaineista ja joissa fossiilisten polttoaineiden käyttö määrittää sähkön hinnan muodostumista. Suomessa sen sijaan sähköntuotannon perustuminen jo yli 95 prosenttisesti fossiilittomaan energiaan vaimentaa kriisin kielteisiä vaikutuksia huomattavasti.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Puhtaan teollisuuden ohjelman osana erikseen annetut valtiontukipuitteet (CISAF) rakentuvat Ukrainan sodan vuoksi joustavoitettujen valtiontuen tilapäisten kriisi- ja siirtymäpuitteiden (TCTF) niin kutsuttujen siirtymätukien (TCTF:n jaksot 2.5, 2.6 ja 2.8) soveltamisesta kertyneelle kokemukselle.

Suomen kanta puhtaan teollisuuden valtiontukiohjelmaan on käsitelty E-selvityksessä E 24/205 vp. TCTF-kantoja on käsitelty aiemmin selvityksissä E 31/2022 vp, EJ 6/2022 vp, EJ 9/2022 vp, EJ 12/2022 vp ja EJ 13/2022 vp, joista siirtymätukia on käsitelty valtioneuvoston selvityksissä EJ 12/2022 vp ja EJ 13/2022 vp.

Asiakirjat

Draft Communication from the Commission, Temporary Iran Crisis Energy Framework

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Erityisasiantuntija Elisa Fagerström, TEM, p. 050 576 4552
Kaupallinen neuvos Olli Hyvärinen, TEM, p. 050 396 3619

VAHVA-tunnus

EU/111/2026

Napsauta tähän ja kirjoita kukin tunnus omalle rivilleen

Liitteet Draft Communication from the Commission, Temporary Iran Crisis Energy Framework

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite